

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 848/2023
19.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Милана Атељевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу, Судска јединица Сопот К 270/2016 од 19.01.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 366/23 од 10.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Атељевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу, Судска јединица Сопот К 270/2016 од 19.01.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 366/23 од 10.05.2023. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у преосталом делу, одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица Сопот К 270/2016 од 19.01.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 10 месеци, при чему је одређено да ће се наведена казна извршити тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, уз примену електронског надзора и да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да окривљени остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Окривљени је обавезан да суду на име паушала плати новчани износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудне наплате. На основу

члана 422. тачка 1) ЗКП, према окривљеном је одбијена оптужба да је извршио продужено кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 2. у вези члана 61. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 366/23 од 10.05.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Атељевића, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Атељевић, због битних повреда одредаба кривичног поступка и погрешне примене закона са предлогом да Врховни суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак, као и да, на основу члана 488. став 2. ЗКП, обавести браниоца о седници већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује да је оптужба прекорачена тиме што је суд наводе из оптужног акта да се један од пиштоља налазио „код окривљеног ББ у торбици“, у изреци пресуде изменио речима „у новинском папиру“, која интервенција суда се не може сматрати „безначајном“, јер је истом промењен идентитет оптужења.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произлази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног суда, наведеном изменом у побијаној правноснажној пресуди чињеничног описа кривичног дела из диспозитива оптужнице Основног јавног тужиоца у Младеновцу Кт 149/16 од 01.04.2016. године, уређене поднеском од 17.11.2017. године, суд није прекорачио оптужбу односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде, на штету окривљеног АА. Ово из разлога, јер се правноснажна пресуда односи на исто лице – окривљеног АА и на кривично дело за које је оптужен – кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, а суд је наведеном незнатном изменом само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на основу доказа који су изведени на главном претресу и то у погледу околности која не представља битно обележје предметног кривичног дела, крећући се при томе у оквиру оптужног акта јавног тужиоца, при чему наведена измена није извршена на штету окривљеног,

нити је окривљени оглашен кривим за већу „криминалну количину“, од оне за коју је оптужен, јер су битна субјективна и објективна обележја бића кривичног дела иста и у оптужном акту јавног тужиоца и у изреци пресуде, као и сам начин извршења кривичног дела, односно постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке правноснажне пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном акту јавног тужиоца.

Дакле, како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произлазе законска обележја кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, то су оцењени као неосновани наводи браниоца окривљеног АА, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати и то на записницима о исказу саоптуженог ББ, имајући у виду да првостепени суд у току поступка уопште није извео наведене доказе – упознао се са садржином записника о исказима окривљеног ББ, а што је био дужан да учини, у смислу одредбе члана 406. став 5. ЗКП, будући да је реч о исказима саоптуженог према коме је кривични поступак раздвојен и већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом Спк 137/22 од 13.10.2022. године, услед чега су окривљени и бранилац онемогућени да поводом тог доказа изнесу примедбе на које имају право у смислу одредбе члана 396. став 4. ЗКП. Према томе, полазећи од одредби члана 15. и 82. ЗКП, којима је императивно прописано да се докази прикупљају и изводе у складу са одредбама тог законика, а да суд, у конкретном случају записнике о исказу саоптуженог није извео на начин прописан одредбом члана 406. став 5. ЗКП, а на њима је засновао своју пресуду, то је, према наводима захтева, правноснажном пресудом и поступком који је претходио њеном доношењу, повређена одредба кривичног поступка, што је имало за последицу да се правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се не може заснивати. Исту повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, по ставу одбране, учинио је и другостепени суд, када је поводом жалбених навода браниоца у погледу наведеног, заузео погрешно становиште да првостепени суд у конкретном случају није имао обавезу упознавања са садржином записника о исказу саоптуженог у смислу одредбе члана 406. ЗКП.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је Полицијска управа за град Београд, Управа криминалистичке полиције, Одељење за истраживање експлозија пожара и хаварија дана 29.01.2016. године Основном јавном тужиоцу у Младеновцу поднела кривичну пријаву КУ 1758/16 против окривљених АА и ББ због постојања основа сумње да су извршили по једно кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, након чега је јавни тужилац, по предузимању доказне радње саслушања окривљених дана 29.01.2016. године, подигао оптужницу Кт 149/16 од 01.04.2016. године, уређену поднеском од 17.11.2017. године, којом је окривљеном АА и окривљеном ББ стављено на терет извршење кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и

промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, да је окривљени ББ, саслушан на главном претресу дана 23.09.2020. године, у присуству окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Милана Атељевића, да је дана 12.10.2022. године између Основног јавног тужиоца у Младеновцу и окривљеног ББ закључен споразум о признању кривичног дела, након чега је према овом окривљеном решењем Основног суда у Младеновцу од 13.10.2022. године раздвојен кривични поступак, који је окончан правноснажном осуђујућом пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица Сопот СПК 137/22 од 13.10.2022. године.

Члан 406. ЗКП, садржи опште одредбе о томе који се искази сведока, вештака, саоптужених и већ осуђених саучесника, могу користити, иако нису дати на главном претресу непосредно, већ су суд и странке њихову садржину сазнали посредно на начин предвиђен у члану 405, тј. увидом, или ако веће оцени да је потребно, кратким излагањем њихове садржине или читањем записника у којима се ти искази налазе.

Према одредби члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП, упознавање са садржином записника о исказима саоптужених или већ осуђених саучесника у кривичном делу, може се по одлуци већа обавити сходном применом члана 405. тог законика ако је реч о исказу саоптуженог према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом.

Имајући у виду да је окривљени ББ, пре него што је према њему кривични поступак раздвојен и окончан правноснажном осуђујућом пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица Сопот СПК 137/22 од 13.10.2022. године, непосредно саслушан у заједничком поступку на главном претресу одржаном дана 23.09.2020. године пред истим већем, које је и донело побијану правноснажну пресуду, то суд није био дужан да се, сходном применом члана 405. ЗКП, упозна са садржином записника о исказу саоптуженог ББ, у смислу одредбе члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП. Како је окривљени ББ, непосредно саслушан на главном претресу, када је поновио своју одбрану дату пред јавним тужиоцем, а на главном претресу су били присутни окривљени АА и његов бранилац, те су имали могућност да постављају питања окривљеном ББ и износе примедбе на његов исказ, то, по оцени овог суда, а насупрот наводима захтева, у конкретном случају, нису нарушена начела непосредности и контрадикторности кривичног поступка. Следствено изнетом, неосновано се у захтеву браниоца окривљеног АА истиче да се правноснажна пресуда заснива на доказу који није изведен на главном претресу.

Из изнетих разлога, Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на штету окривљеног.

Поред изнетог, бранилац окривљеног указује и на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, коју образлаже наводима да је одлука о кривичној санкцији погрешна, имајући у виду да је окривљени ББ за самостално извршење овог кривичног дела осуђен на казну затвора, коју ће издржавати у просторијама у којима станује, у краћем временском трајању од казне на коју је осуђен окривљени АА, при чему су на страни окривљеног АА утврђене само олакшавајуће околности и нити једна отежавајућа. Врховни суд налази да бранилац окривљеног, иако се формално позива на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која је дозвољен разлог због којег окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек, изнетим наводима захтева указује да суд није правилно одмерио казну, с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа

или мања, на који начин правноснажну пресуду побија због неправилне одлуке о кривичној санкцији, односно повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног АА, у овом делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић